

Päättyessään Vantaan luottamushenkilöpaikkojen jaosta vuosiksi 2021–2025 allekirjoittaneet valtuustoryhmät ovat sopineet seuraavista talouslinjauksista sekä kaupunkistrategian painotuksista valtuustokaudelle 2021–2025.

Keskeiset talouslinjaukset

Vantaan talouden kehittämisen perimmäisenä tavoitteena on vantaalaisten kestävä hyvinvointi.

Verorahoitus

- Kunnallisveroprosentti pidetään nykyisellä 19,00 prosentin tasolla
 - Sote-uudistuksen myötä Vantaan kunnallisveroprosentti laskee valtakunnallisesti määritellyn verran.
- Yleistä ja vakituiseen asuinrakennukseen kohdistuvaa kiinteistöveroprosenttia ei nosteta
 - Mahdolliset valtuustokauden aikana tulevat ja kaupunkia velvoittavat lakisääteiset muutokset toteutetaan.

Käyttötalous

- Vuosikate on keskeinen tunnusluku ja elementti käyttötalouden tasapainottamisessa. Vuosikatetta nostetaan vuosittain valtuustokauden päättymiseen mennessä, jotta perusinvestoinnit (n. 150 milj. euroa vuosittain) pystytään rahoittamaan ilman nettolainanoton kasvua. Vuoden 2025 vuosikatetavoite vähintään 130 milj. euroa.
- Toimintamenojen kasvua rajoitetaan ja tuottavuutta parannetaan vuosittain:
 - Toimintamenojen kasvu noudattaa enintään seuraavan tuottavuuskaavan mukaista prosenttia:
 - $\text{Väestönkasvun \% -muutos} + \text{Peruspalvelujen hintaindeksin \% -muutos} - \text{Tuottavuuden parantaminen } 0,5 \text{ prosenttiyksikköä} = \text{Kasvuprosentti}$
 - Kasvuprosenttia käytetään tavoitteellisena lukuna talousarviovalmistelussa koko Vantaan toimintamenojen kehitystä arvioitaessa.
 - Kuntien uudet lakisääteiset tehtävät ja sisäisten vuokrien muutokset tarkastellaan erikseen, niissä vastaavat tulot kompensoivat menojen kasvua.
- Vantaa pyrkii myymään aiempaa aktiivisemmin tarpeetonta omaisuuttaan. Omaisuuden myynnistä valmistuu vuoden 2021 syksyllä ohjelma, jolla linjataan mm. vapaa-ajankiinteistöjen, uuden toimitalon myötä vapaaksi jäävien kiinteistöjen ja muiden mahdollisten tarpeettomaksi jääneiden omaisuuserien myynnistä ensisijaisesti kaupunkikonsernin ulkopuolelle.
- Sote-uudistuksen toteutuessa kaupunki laatii suunnitelman, jolla myydään hyvinvointialueelle vuokrattavat kiinteistöt ja asunnot joko täysin ulkopuoliselle taholle tai osittain kaupungin konserniyhtiölle, jos siitä on saatavissa hyötyä.

Investoinnit

- Kaupungin omien investointien (pl. mahdollinen ratikkahanke) omarahoitusosuus vuosina 2022–2025 on yhteensä enintään 600 milj. euroa.
- Ratikkainvestoinnista tehdään mahdollinen investointipäätös suunnittelun valmistuttua vuonna 2023. Ratikasta ei tehdä päätöksiä osana valtuustosopimusta, koska suunnittelu on kesken, eikä hankkeen meno- ja tuloarvioista ole saatavilla lopullisia arvioita.

Pitkäaikaisen lainakannan tavoitteet

- Kaupungin pitkäaikainen asukaskohtainen lainamäärä enintään 4200 e/asukas 31.12.2025 (ilman mahdollista ratikkahanketta).
- Konsernin pitkäaikaiselle lainamäärälle ja ulkopuolisille rahoitusvastuulle asetetaan valtuustokauden strategiassa tavoitetaso.

Muutokset toimintaympäristössä

- Lakiesityksen mukaisen sote-uudistuksen toteutuessa ensimmäisenä vuonna kaupungin talouden tasapaino pysyy ennallaan, mutta uudistuksen jälkeisinä vuosina se tuottaa lisähaasteita kaupungin vuosikatteen kehitykselle ja sitä kautta investointien rahoitukselle. Valtuustokauden taloustavoitteita tarkennetaan tarvittaessa sote-uudistuksen toteutuessa.
- Taloustavoitteita voidaan arvioida uudelleen myös, jos taloudellisessa toimintaympäristössä tapahtuu muita olennaisia muutoksia.

Muut kaupunkistrategiaan liittyvät linjaukset

- Vantaa kehittää voimakkaasti kaupunkikeskustojaan. Jokaiselle uudelle ja vanhalle kaupunkikeskustalle luodaan osana uutta valtuuston strategiaa oma kehittämisohjelma sekä vastuuvirkamies. Kehittämisohjelmien tavoitteena on edistää uusien ja vanhojen keskusten ja asuinalueiden kaupunkikehitystä, asuinviihtyvyyttä, palveluja sekä edistää alueiden osallisuutta. Tuloksista raportoidaan vuosittain myös kaupunginvaltuustolle.
- Hyvinvointialueen perustamisen jälkeen kehitetään Vantaata koulutuksellisenä, sivistyksellisenä, kulttuurisena ja elinvoimaisena kaupunkina. Vantaa asettaa yhdeksi keskeiseksi strategiseksi tavoitteekseen vantaalaisten koulutustason noston, osaamisen kehittämisen ja syrjäytymisen ehkäisyn. Erityistä huomioita on kiinnitettävä lasten- ja perheiden palveluihin, lukutaidon kehittämiseen sekä riittävään lisätukeen niissä kouluissa, joissa oppimistulokset ovat heikommat. Vantaa tähtää pääkaupunkiseudun lapsiystävällisimmäksi kaupungiksi.
- Koronan jäljiltä Vantaan työttömyys on suurten kaupunkien korkein. Osana kaupungin uutta strategiaa päivitetään kaupungin kasvu- ja elinvoimaohjelma. Ohjelman päivitykseen osallistetaan vantaalaiset yritykset ja muut sidosryhmät laajasti. Elinvoimaohjelman päivittämiseksi asetetaan erillinen toimikunta. Lisäksi käynnistetään valmistelu, jossa konsernijaoston roolia vahvistetaan työllisyys- ja elinvoima-asioiden ”lautakuntana”.

- Vantaan kulttuurilinjaukset 2021–2030 otetaan aktiiviseen käyttöön kaupungin toiminnassa. Kaupunkikulttuurin avulla lisätään Vantaan veto- ja pitovoimaa.
- Vantaan maa- ja asuntopoliittinen ohjelma päivitetään osana uuden valtuuston strategiaa. Osana ohjelmaa kaupunki lisää pientalotonttien kaavoitusta ja luovutuksia sekä huomioi vantaalaisten monipuoliset tarpeet uusille asunnoille.
- Koronakriisi on iskenyt kovaa muun muassa lapsiin, nuoriin ja ikäihmisiin. Uudelle valtuustolle annetaan valtuustokauden alussa selvitys siitä, miten koronan aiheuttama mielenterveys-, hoito-, hoiva-, oppimis- sekä muu palveluvelka saadaan kurottua kiinni. Selvitykseen tulee sisällyttää myös arvio lisärahoituksesta, jolla toimenpiteitä voidaan käynnistää jo syksyllä 2021. Selvityksen pohjalta laaditaan pitkäjänteinen toimenpideohjelma valtuustokaudeksi.
- Vantaa on asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali vuonna 2030. Uusi valtuusto sitoutuu tähän tavoitteeseen ja jatkaa Resurssiviisas Vantaa -ohjelman toimenpiteiden toteutusta ja seurantaa. Ohjelman kehittämis- ja päivitystarpeet arvioidaan valtuustokauden lopussa, jos asetettuihin tavoitteisiin ei olla pääsemässä.
- Osana strategian valmistelua laaditaan pitkän aikavälin strategia mittareineen lähiluonnon ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.
- Koulurauha on turvattava kaikille oppilaille. Emme suvaitse kouluväkivaltaa tai syrjintää. Vantaalla tulee puuttua kaikkeen kiusaamiseen, kouluttaa opetushenkilöstöä sekä panostaa ennalta ehkäisevään työhön. Myös hyvää ja tavoitteellista yhteistyötä sisäilmaongelmien ratkaisemisessa jatketaan.
- Kaupunki toteuttaa hyvää henkilöstöpolitiikkaa eikä lomauta tai irtisano henkilöstöään säästötoimena. Kaupunki kehittää henkilöstön hyvinvointia ja Vantaan houkuttelevuutta työnantajana.
- Vantaan strategian valmistumisen jälkeen valtuustoryhmät arvioivat tarvetta perustaa poliittisia seurantaryhmiä seuraamaan strategisten tavoitteiden toteutumista sekä toimikuntia valmistelemaan strategiaan liittyviä ohjelmia.
- Valtuustotyön perustana on avoimuus ja yhteistyö. Kuntalaisia kuullaan ja heitä osallistetaan päätöksenteon eri vaiheissa.